2024/1764

24.6.2024

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2024/1764,

13. juuni 2024,

millega antakse komisjonile luba osaleda Euroopa Liidu nimel läbirääkimistel rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni lisaprotokolli üle

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõikeid 1 ja 2, artikli 83 lõikeid 1 ja 2 ning artikli 87 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) Liit kirjutas rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitlevale Euroopa Nõukogu konventsioonile (edaspidi „konventsioon“) alla 2. aprillil 2009. Konventsioonile on alla kirjutanud 25 liikmesriiki, kellest 23 on selle ratifitseerinud.

(2) Euroopa Nõukogu ministrite komitee võttis 23. novembril 2023 vastu pädevusraamistiku, millega loodi kuritegeliku vara tagasivõitmise eksperdikomitee (edaspidi „pädevusraamistik“). Kuritegeliku vara tagasivõitmise eksperdikomiteele tehakse ülesandeks töötada ministrite komitee ja Euroopa Kriminaalasjade Komitee alluvuses välja konventsiooni täiendav lisaprotokoll (edaspidi „lisaprotokoll“). Seda tööd alustati 29. mail 2024 ja plaan on jõuda sellega valmis 2025. aasta lõpuks.

(3) Kõnealuse pädevusraamistiku kohaselt on lisaprotokoll kavandatud sisaldama sätteid, millega suurendatakse piiriüleste juhtumite korral kindlust ja järjepidevust konfiskeeritud vara jagamisel osalisriikide vahel; sätteid, millega tagatakse arestitud, konfiskeeritud ja repatrieeritud vara tõhus ja tulemuslik haldamine, sealhulgas konfiskeerimisotsuste täitmine; sätteid, millega hõlbustatakse ilma süüdimõistva kohtuotsuseta konfiskeerimise menetluste ja laiendatud konfiskeerimise kehtestamist kriminaalasjades, sealhulgas piiriüleste juhtumite alaste taotlustega seotud koostööd ja nende taotluste täitmist, ning mis tahes muid küsimusi, mida kuritegeliku vara tagasivõitmise eksperdikomitee peab oluliseks, et tugevdada vara tagasivõitmisel pooltevahelist koostööd.

(4) Liit on juba vastu võtnud ühisnormid, mis kattuvad suures osas teatavate elementidega, mille kaasamist lisaprotokolli kaalutakse. Need ühisnormid hõlmavad eelkõige kriminaaltulu tuvastamist ja konfiskeerimist käsitlevat Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1805 ([1]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1260, ([2]) millega asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/42/EL ([3]). Lisaks kohaldatakse teatavate liikmesriikide vahelistes suhetes jätkuvalt nõukogu raamotsuseid 2003/577/JSK ([4]) ja 2006/783/JSK ([5]). Lisaprotokolli teatavad aspektid võivad mõjutada kõnealuseid liidu õiguse ühisnorme või muuta nende kohaldamisala Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 3 lõike 2 tähenduses.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1805, mis käsitleb arestimis- ja konfiskeerimisotsuste vastastikust tunnustamist (ELT L 303, 28.11.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1805/oj).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1260, mis käsitleb kriminaaltulu tuvastamist ja konfiskeerimist (ELT L, 2024/1260, 2.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/42/EL kuriteovahendite ja kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus (ELT L 127, 29.4.2014, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/42/2014-05-19).

([4]) Nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsus 2003/577/JSK vara või tõendite arestimise otsuste täitmise kohta Euroopa Liidus (ELT L 196, 2.8.2003, lk 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2003/577/oj).

([5]) Nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta raamotsus 2006/783/JSK konfiskeerimisotsuste suhtes vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta (ELT L 328, 24.11.2006, lk 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2006/783/oj).

(5) Selleks et kaitsta liidu õiguse terviklikkust ning tagada kooskõla rahvusvahelise õiguse ja liidu õiguse normide vahel, on vaja, et komisjon osaleks lisaprotokolli käsitlevatel läbirääkimistel küsimustes, mis kuuluvad aluslepingutes määratletud liidu pädevusse ja mille kohta liit on vastu võtnud või võtab lähitulevikus eeldatavasti vastu õigusnormid.

(6) Käesolev otsus ei piira aluslepingutes sätestatud pädevuste jaotust liidu ja selle liikmesriikide vahel, liikmesriikide osalemist läbirääkimistel sellistes küsimustes, mis ei ole hõlmatud komisjonile antud volitusega, ega ühegi hilisema otsuse tegemist lisaprotokolli sõlmimise kohta.

(7) Läbirääkimisjuhised, mis on esitatud käesoleva otsuse *addendum*'is, on adresseeritud komisjonile ning sõltuvalt läbirääkimiste arengust saab neid, kui see on asjakohane, muuta ja edasi arendada.

(8) Pidades silmas asjaolu, et kõik liikmesriigid on ka Euroopa Nõukogu liikmed, peaksid lisaprotokolli üle peetavatel läbirääkimistel osalevad liikmesriigid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 4 lõikes 3 osutatud lojaalse koostöö põhimõttega toetama liidu läbirääkijat aluslepingutest tulenevate ülesannete täitmisel täielikus vastastikuses austuses. Kooskõlas lojaalse koostöö põhimõttega peaksid komisjon ja liikmesriigid tegema läbirääkimiste käigus tihedat koostööd, sealhulgas korrapäraste kontaktide kaudu liikmesriikide ekspertidega ja liikmesriikide esindajatega Strasbourgis.

(9) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(10) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Komisjonile antakse luba osaleda liidu nimel läbirääkimistel rahapesu, kriminaaltulu avastamist, arestimist ja konfiskeerimist ning terrorismi rahastamist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni lisaprotokolli üle aluslepingutes määratletud liidu pädevusse kuuluvates küsimustes, mille kohta liit on vastu võtnud või võtab lähitulevikus eeldatavasti vastu õigusnormid.

2. Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse *addendum*'is esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt. Nõukogu võib komisjonile hiljem lisajuhiseid anda.

Artikkel 2

Läbirääkimiste pidamisel konsulteeritakse nõukogu kriminaalasjades tehtava õigusalase koostöö töörühmaga (COPENi töörühm), mis on määratud erikomiteeks ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 tähenduses.

Komisjon annab COPENi töörühmale korrapäraselt aru läbirääkimiste edenemise kohta ning edastab töörühmale võimalikult varakult kõik läbirääkimisdokumendid.

Nõukogu taotluse korral annab komisjon talle läbirääkimiste käigu ja tulemuste kohta aru, sealhulgas kirjalikult.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Luxembourg, 13. juuni 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

N. DE MOOR